

▲	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	----------	----------	-----------	----------	---------	---

Lexikon

A Á B C D E É F G H I Í J K L M N O Ó Ö Ő P Q R S T U Ú Ü Ű **V** W X Y Z &

V

v

A *sebesség nagyságának* jele (a latin *velocitas* = sebesség alapján).

v

A *sebességvektor* jele.

V

A *volt* (mértékegység) jele.

V

A *térfogat* jele (a latin *volumen* = térfogat alapján).

változó mozgás

Változó mozgásnak nevezzük az olyan mozgást, amelynél a sebesség nagysága változik.

változó sebességű mozgás

Az olyan mozgást, amelynél a pillanatnyi sebesség nem állandó, *változó sebességű mozgásnak* nevezzük.

vektor

Az irányított egyenes szakaszt *vektornak* nevezzük.

vektor abszolútértéke

A vektor nagyságát a *vektor abszolútértékének* nevezzük. Az **a** vektor abszolútértékét $|\mathbf{a}|$ -val jelöljük, de használják még az a , $|\underline{a}|$, $|\vec{a}|$ és $|\overrightarrow{AB}|$ jelöléseket is.

vektor ellentettje

Az **a** vektor *ellentettjének* nevezzük azt a vektort, amely **a**-val azonos nagyságú, de iránya ellentétes vele. Az **a** vektor ellentettjének jele $-\mathbf{a}$.

vektor osztása skalárral

Az **a** vektor és egy λ valós szám hányadosán egy olyan vektort értünk, amelynek nagysága az **a** vektor nagyságának $\frac{1}{|\lambda|}$ -szorososa, iránya pedig megegyezik az **a** vektor irányával, ha λ

pozitív, illetve ellentétes az **a** vektor irányával, ha λ negatív. (Ha $\lambda = 0$, akkor a hányadost nem értelmezzük.)

vektor szorzása skalárral

Az **a** vektor és egy λ valós szám szorzatán egy olyan vektort értünk, amelynek nagysága az **a** vektor nagyságának $|\lambda|$ -szorososa, iránya pedig megegyezik az **a** vektor irányával, ha λ pozitív, illetve ellentétes az **a** vektor irányával, ha λ negatív. (Ha $\lambda = 0$, akkor a szorzat nullvektor, így iránya nem meghatározott.)

vektormennyiség

Az olyan mennyiséget, amelynél a nagyság mellett az iránynak is szerepe van, *vektormennyiségnek* nevezzük.

vektorok különbsége

Az **a** és **b** vektorok különbsége úgy szerkeszthető meg, hogy közös kezdőpontból kiindulva felrajzoljuk a két vektort. Az **a** – **b** különbségvektor a **b** végpontjából az **a** végpontjába mutató vektor lesz.

vektorok összeadása

Az **a** és **b** vektorok összeadását **a** + **b**-vel jelöljük. A művelet eredménye egy vektor lesz, amely szerkesztéssel (háromszögmódszer, paralelogramma-módszer), illetve számítással is meghatározható.

vektorok skaláris szorzata

Két vektor *skaláris szorzatán* a vektorok abszolútértékének és a közöttük lévő szög koszinuszának a szorzatát értjük. A skaláris szorzatot a két vektor közé írt szorzóponttal jelöljük, például **a** · **b**.

vektorok vektoriális szorzata

Az **a** és **b** vektorok *vektoriális szorzatán* egy vektort értünk, jelölése: **a** × **b**. A vektoriális szorzat nagysága megegyezik a két vektor abszolútértékének és a közöttük lévő szög szinuszával, merőleges mindkét vektorra, továbbá olyan irányú, hogy az **a**, **b** és **a** × **b** jobbsodrású rendszert alkot.

vezérsugár (koordináta)

A polárkoordináta-rendszerekben az első koordinátát *vezérsugárnak* (rádiusznak) nevezzük. A vezérsugár megegyezik az origó és a pont közti távolsággal. (A vezérsugár jele általában r .)

vízszintes hajítás

Az olyan hajítást, amelynek a kezdősebessége vízszintes, *vízszintes hajításnak* nevezzük.

volt

Az *elektromos feszültség* és az *elektromos potenciál* SI-mértékegysége a *volt*, jele V.

$$[U] = V = \frac{J}{C} = \text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}.$$

A volt elnevezés *Alessandro Volta* olasz fizikus nevéből származik.

Volta, Alessandro

Alessandro Volta (Como, 1745. február 18. – Como, 1827. március 5.) olasz fizikus. Az első állandó feszültségű áramforrás (Volta-oszlop) megalkotója. Tiszteletére róla nevezték el az elektromos feszültség SI-mértékegységét (volt, V).

Volta-oszlop

vonatkoztatási rendszer

Azt a testet (vagy testek összességét) amelyhez más testek mozgását viszonyítjuk, *vonatkoztatási rendszernek* nevezzük. Ha a vonatkoztatási rendszert külön nem nevezzük meg, akkor mindig a talajt, a Földet használjuk vonatkoztatási rendszerként.

vöröseltolódás